

KUTSESTANDARD

Loomaarsti assistent, tase 4

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse õppekavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

Loomaarsti assistent, tase 4 kutsestandard on tasemeõppe õppekava ning koolilõpu ja töömaailma kutse andmise aluseks.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Loomaarsti assistent, tase 4	4

Võimalikud spetsialiseerumised ja nimetused kutsetunnistusel	
Spetsialiseerumine	Nimetus kutsetunnistusel
Suurloom	Suurlooma loomaarsti assistent, tase 4
Väikeloom	Väikelooma loomaarsti assistent, tase 4

A-osa KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus Loomaarsti assistent, tase 4 on oskustöötaja, kes abistab loomaarsti diagnostiliste ja raviprotseduuride ning loomade hooldamise juures. Ta suhtleb klientidega, toetab tööprotsessi sujuvust, osaledes tulemuslikult meeskonnatöös ning töötab enamasti iseseisvalt etteaimatavates, kuid muutuda võivates olukordades. Tööd tehakse praksistes, loomakliinikutes, loomapidamishoonetes ja välitingimustes, vajadusel ka öösi ning puhkepäevadel. Töö võib olla vaimselt ja emotsionaalselt pingeline. Olulised töövahendid on IT-lahendused, diagnostika- ja ravivahendid ning looma fikseerimisvahendid. Töö eeldab usaldusväärset, vastutustunnet, pingetaluvust, head suhtlemisoskust ja füüsilist vastupidavust.
A.2 Tööosad A.2.1 Töötamine praksise registratuuris A.2.2 Töötamine vastuvõtus ja esmaste (sh diagnostiliste) protseduuride läbiviimine A.2.3 Loomade hooldamine statsionaaris A.2.4 Raviprotseduuride läbiviimine loomaarsti vastutusel A.2.5 Kirurgiliste operatsioonide assisteerimine ja anesteesia jälgimine A.2.6 Kliinilise diagnostika läbiviimine A.2.7 Üldanesteesia läbiviimine loomaarsti juhendamisel A.2.8 Esmaabi andmine loomadele
A.3 Kutsealane ettevalmistus Tavapärased on loomaarsti assistent, tase 4 abilisel põhiharidus, erialane töökogemus ja läbitud erialased täienduskoolitused või erialane kutseharidus ja erialane töökogemus.
A.4 Enamlevinud ametinimetused Loomaarsti abiline, loomaarsti assistent
A.6 Tulevikuoskused Loomaarsti assistendi töövaldkonda mõjutavad digitaliseerumine ja tehnoloogia areng, mis suurendavad vajadust digipädevuste arendamisel. Suureneb vajadus ravimite, ravimijääkide ja bioloogiliste jäätmete ohutuks käitlemiseks, mis eeldab loomaarstilt bioturvalisuse tagamise teadmiste ja oskuste süvendamist. Rahvusvahelistumise tõttu

suureneb vajadus suhelda võõrkeeltes ning arvestamine kultuurilise mitmekesisusega. Samal ajal kasvab kliendikesksus ning vajadus emotsionaalse ja vaimse vastupidavuse järele, et tulla toime pingeliste tööolukordadega. Järjest olulisemaks muutub loomade heaolu tundmine ja tagamine. Kutsealal töötamiseks on vajalik elukestevõpe.

B-osa **KOMPETENTSUSNÕUDED**

B.1 Kutse struktuur

Loomaarsti assistent, tase 4 kutse taotlemisel on nõutav kohustuslike kompetentside B.3.1 – B.3.8 tõendamine vastavalt spetsialiseerumisele.

Võimalik on spetsialiseeruda väikelooma loomaarsti assistendiks või suurlooma loomaarsti assistendiks.

Kvalifikatsiooninõuded haridusele ja töökogemusele

Nõuded kutse taotlemisel

Töömaailma taotlejale

1. Vähemalt põhiharidus ja varasem töökogemus loomaarsti abilise ülesandeid täites vähemalt üks aasta ning eesti keele oskus vastavalt keeleseadusele ja selle alusel kehtestatud nõuetele või
2. Vähemalt põhiharidus ja kutse kompetentsusnõuetega seotud täienduskoolituse läbimine ning eesti keele oskus vastavalt keeleseadusele ja selle alusel kehtestatud nõuetele

Kutseõppe koolilõpetajale

1. Täies mahus läbitud vastava eriala tasemeõppe 4. taseme õppekava

Nõuded kutse taastõendamisel

Kutsestandard loomaarsti assistent, tase 4 on kutseõppe õppekavade koostamise aluseks. Kutseõppe lõpetamisel antav kutse on tähtajatu, mistõttu kutse taastõendamise kvalifikatsiooninõudeid haridusele ja töökogemusele ei kehtestata.

Kutse andmise korraldus, sh kutset taotleva/taastõendava isiku esitatavad dokumendid ja kutse taotleja/taastõendaja kutsealase kompetentsuse hindamise viis ja vormid on reguleeritud loomaarsti assistent kutse andmise korras.

B.2 Loomaarsti assistent, tase 4 üldoskused

Mõtlemisoskused

1. Terviklikult mõtlemine - Mõistab ja analüüsib olukorda, probleemi või küsimust tervikuna, võttes arvesse erinevaid aspekte, seoseid ja tagajärgi. Jagab teabe mõttes väiksemateks üksusteks ning tajub tervikpilti, mõistab süsteemide ja protsesside kompleksust.

Enesejuhtimiseoskused

2. Empaatiline käitumine - Märkab ja mõistab teiste inimeste tundeid, vajadusi ja reaktsioone ning arvestab nendega, olles vastutulelik ja abivalmis. Loomadega töötamisel arvestab loomade viie vabadusega.
3. Keskkonnahoidlik käitumine - Järgib bioohutuse ja säästva tegutsemise põhimõtteid, kasutades energiat ja loodusressursse säästvalt ning vähendades jäätmeid.
4. Pinge talumine - Säilitab keerukates olukordades, surve all või kriisis tegutsedes efektiivsuse, emotsionaalse ja vaimse tasakaalu ega kaota enesekontrolli.
5. Juhistest ja nõuetest lähtumine - Järgib tööd tehes veterinaarialaseid juhiseid, nõudeid, eeskirju, õigusakte, standardeid, hea veterinaarne tava jmt.
6. Erialane enesearendamine - Teadvustab arendamist vajavaid oskusi oma töös ning leiab viise, kuidas ennast täiendada ja arendada (nt osaleb konverentsidel, koolitustel, kutseühingu tegevuses, loeb erialakirjandust).

Lävimisoskused

7. Koostöö - Teeb eesmärgi saavutamiseks või ülesande lahendamiseks tõhusat koostööd, täites oma rolli meeskonnas ning käitudes usaldusväärselt ja koostööd soodustavalt.

8. Digipädevus - Kasutab igapäevaselt arvutit järgmisel tasemel (Lisa 1 – digipädevuse enesehindamise skaala): infotöötlus, kommunikatsioon, ohutus - algtasemel kasutaja; sisuloom, probleemilahendus – algtasemel kasutaja

B.3 Kompetentsid

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENTSID

B.3.1 Töötamine praksise registratuuris	EKR tase 4
Tegevusnäitajad - Planeerib visiidi ajad vastavalt praksise tavadele ja reeglitele ning kliendilt (sh loomaomanikult või loomapidajalt) saadud teabele. - Kontrollib ja sisestab patsiendi andmed (identifitseerib looma) kliendi esitatud teabele ja dokumentide alusel ning vajaduse korral loob uue kirje või uuendab olemasolevat. - Annab loomapidajale selged, arusaadavad ja asjakohased esmatasandi loomatervisealased juhised, lähtudes looma seisundist ja kliendi vajadustest. - Võtab statsionaari määratud patsiendi vastu, kogudes teavet tema üldseisundi osas ning selgitab edasist protseduuri; jagab kliendile infot statsionaaris viibiva patsiendi kohta. - Annab kliendile üle statsionaaris viibinud patsiendi ja selgitab koduse hoolduse juhiseid. - Käitleb, tellib ja müüb kaupu vastavalt loomaarsti juhistele ja kehtestatud korrale. - Jälgib registratuuri varustuse ja ruumide korrasolekut ning vajadusel kõrvaldab ilmnenud puudused või teavitab riketest ja puudustest vastavalt praksise tavadele. Teadmised Klienditeenindamine ja suhtlus; enamlevinud haigused ja diagnostika, sh infektsioonhaigused ja nende profülaktika; patsientide koordineerimine; kirurgia põhialused; loomadele esmaabi andmise põhimõtted; seadusega ettenähtud identifitseerimisvõimalused (loomade registrid); loomade dokumendid (töötunnistus, rahvusvaheline lemmiklooma pass, vaktsineerimistunnistus, ostu-müügi leping jm Eestis kehtivad loomi puudutavad lepingud); Hea Veterinaarne Tava (HVT); puhastus- ja desinfektsioonivahendid ning –meetodid; loomade söötmise, käitumise ja pidamise alused; statsionaarse patsiendi hooldamine; loomade fikseerimine; farmakoloogia alused; praksises kasutatavad arvutiprogrammid ja andmekogud; ravimite ja kaupade pakendite lugemine; kaupade käitlemine/tellimine; esmaabi andmine inimesele	
B.3.2 Töötamine vastuvõtus ja esmaste (sh diagnostiliste) protseduuride läbiviimine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad - Assisteerib loomaarsti meditsiiniliste (diagnostiliste) ja raviprotseduuride juures, lähtudes olukorrast ja etteantud juhistest. - Käsitleb ja fikseerib patsiendi, järgides tööohutusnõudeid ja looma heaolu ning arvestades liigiomaseid iseärasusi. - Kogub analüüsimaterjali, märgistab ja säilitab selle ning vajadusel korraldab edasisaatmise vastavalt loomaarsti juhistele. - Hoiab vastuvõturuumi sisseseade ja diagnostikavahendid korras ning jälgib tarvikute olemasolu, teavitades puudustest või rikete ilmnemisest. - Rakendab erinevate loomaliikide märgistamise nõudeid ja protseduure oma töös vastavalt kehtivatele õigusaktidele. Teadmised Laboratoorse diagnostika alused; kliinilise diagnostika alused; vastuvõtu varustuse kasutamise ja korrashoiu põhimõtted; eri loomaliikide käsitlemine ja fikseerimismeetodid; vastavalt loomaarsti antud juhistele protseduuride läbiviimine; loomade heaolu ja tööohutusnõuded; nõuded postisaadetistele; esmaabi looma liigiti.	
B.3.3 Loomade hooldamine statsionaaris	EKR tase 4
Tegevusnäitajad - Valmistab ette sobiva aseme või ala, lähtudes looma liigist ja seisundist. - Täidab patsiendikaardi ja ravilehe loomaarsti juhiste kohaselt. - Söödab, joodab, jalutab ja teostab üldhooldusprotseduure loomaarsti juhiste kohaselt, arvestades looma liigiomast käitumist, heaolu ja tervise seisundit. - Peseb ja desinfitseerib korduvkasutatavad asemematerjalid, järgides infektsioonhaiguste ja nende profülaktikat. - Puhastab, peseb ja pügab looma vastavalt vajadusele, arvestades looma liiki, heaolu ja haigusseisundit.	

6. Hoiab statsionaaris ja muudes hooldusruumides oleva sisseseade ja varustuse korras ning jälgib tarvikute olemasolu, teavitades puudustest või rikete ilmnemisest.	
Teadmised Loomade hügieen; loomade toitmise; loomade heaolu; üldhooldusprotseduurid; dokumenteerimise alused	
B.3.4 Raviprotseduuride läbiviimine loomaarsti vastutusel	EKR tase 4
Tegevusnäitajad 1. Manustab määratud ravimeid loomaarsti antud juhiste kohaselt. 2. Sooritab loomaarsti juhiste kohaselt määratud ravi - ja füsioteraapia protseduure, sh haavaravi, või abistab nende teostamisel.	
Teadmised Ravimite manustamise viisid; enamlevinud haigused ja diagnostika, sh infektsioonhaigused ja nende profülaktika; haavaravi alused /desmurgia (sh sidumine ja/või lahastamine); tiinuse ja poegimise alused; A- ja antiseptika alused; füsioteraapia protseduurid	
B.3.5 Kirurgiliste operatsioonide assisteerimine ja anesteesia jälgimine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad 1. Valmistab ette operatsiooniruumi või -ala puhastades, desinfitseerides ja komplekteerides vastavalt planeeritavale protseduurile. 2. Peseb, desinfitseerib ja komplekteerib kirurgilised instrumendid vastavalt tootja juhiste ning praktilise tavadele. 3. Kontrollib töövahendite ja aparatuuride töökorras olekut, vajadusel korraldab seadmete hoolduse või remondi. 4. Valmistab patsiendi operatsiooniks ette vastavalt loomaliigile ja operatsiooni tüübile, jälgides elulisi näitajaid ning hoolitseb patsiendi liigimase heaolu eest. 5. Abistab loomaarsti perioperatiivsete protseduuride tegemisel, jälgib patsiendi elulisi näitajaid ning manustab ravimeid loomaarsti juhiste kohaselt. 6. Paigutab patsiendi sobivale ärkamisalale või puuri, hooldab teda ning jälgib tema operatsioonijärgset seisundit, vajadusel teavitab loomaarsti. 7. Kontrollib vajalike materjalide, vahendite ja instrumentide olemasolu ning komplekteerib need vastavalt planeeritavale protseduurile.	
Teadmised A- ja antiseptika alused; kirurgia põhialused; anesteesia ja analgeesia alused; loomadele esmaabi andmise põhimõtted	
B.3.6 Kliinilise diagnostika läbiviimine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad 1. Assisteerib loomaarsti kujutava diagnostika protseduuridel (nt röntgen, ultraheli, MRT, KT), valmistades ette vajaliku aparatuuri ja abivahendid ning positsioneerides patsiendi vastavalt juhistele. 2. Võtab loomaarsti juhiste järgi laboriproove, valmistab need ette analüüsiks ning assisteerib laboratoorsete uuringute läbiviimisel, jälgides hügieeni- ja ohutusnõudeid.	
Teadmised Patsiendi suunad ja tasandid; kiirguskaitsevahendid ja kiirguskaitse alustõed; abivahendid (nt. liivakotid, rennid jne), materjalid (nt. tutikud, geelid jne); kujutava diagnostika seadmete hooldamine ja kasutamine; laboriseadmete ja tarvikute tööpõhimõtted ning hooldus; enamlevinud laboriprotseduuride (hematoloogiliste, vere biokeemiliste, uriini- ja roojauuringute, parasitoloogiliste, bakterioloogiliste, tsütoloogiliste, virooloogiliste) läbiviimise põhimõtted; laboritarvikute ja materjalide olemasolu ja hankimine.	
B.3.7 Üldanesteesia läbiviimine loomaarsti juhendamisel	EKR tase 4
Tegevusnäitajad 1. Valmistab ette ja kasutab anesteesiaseadmeid loomaarsti juhiste kohaselt, kontrollib nende töökorda ning teavitab riketest vajadusel korral. 2. Kasutab monitoorimiseadmeid vastavalt juhistele, märkab kõrvalekaldeid ning reageerib ja tegutseb loomaarsti juhendamisel. 3. Dokumenteerib patsiendi elulised näitajad, jälgib nende muutusi ning teavitab loomaarsti kõrvalekalletest ja tegutseb vastavalt tema juhistele. 4. Jälgib patsiendil ravimite toimet ning teavitab loomaarsti ootamatutest kõrvaltoimetest.	

5. Järgib üldanesteesia põhitõdesid vastavalt loomaliigile ning hoolitseb patsiendi liigiomase heaolu eest kogu protseduuri vältel.	
Teadmised Anesteesia aparatuuri põhitõed; seadmete kasutamise ja hoolduse juhised; üldanesteesia põhitõed; anesteetikumide eripärad; kriitiliste olukordade lahendamine	
B.3.8 Esmaabi andmine loomadele	EKR tase 4
Tegevusnäitajad 1. Eristab esmaabi vajavaid seisundeid vastavalt loomaliigile ja olukorrale ning rakendab loomaarsti juhiste kohaselt sobivaid esmaabivõtteid. 2. Tõkestab vajadusel verejooksu, puhastab ja seob haava esmaabivahenditega. 3. Jälgib patsiendi seisundit ning vajadusel hoiab hingamisteed avatuna ja teeb loomaarsti juhendamisel kunstlikku hingamist või südamemassaazi. 4. Eristab enamlevinud mürgistusi põhjustavaid aineid ja nende kliinilisi tunnuseid ning rakendab loomaarsti juhiste kohaselt sobivad esmaabivõtteid mürgistusseisundite korral ning annab looma omanikule vajalikud juhiseid. 5. Rakendab šokiseisundi vastaseid tegevusi ja jälgib patsiendi seisundit loomaarsti juhiste kohaselt. 6. Kasutab esmaabivahendeid ja -tarvikuid õigesti ja sihipäraselt ning hoiab need korras ja kättesaadavana. 7. Dokumenteerib esmaabi andmise protsessi vastavalt praktilise reeglitele ning teavitab loomaarsti toimunust.	
Teadmised Toksikoloogia alused; esmaabivahendid ja -võtted; füsioloogia; anatoomia; farmakoloogia alused	

KUTSET LÄBIVAD KOMPETENTSID

B.3.9 Loomaarsti assistent, tase 4 kutset läbiv kompetents	EKR tase 4
1. Järgib personali, loomade ja töökeskkonna bioturvalisuse nõudeid vastavalt etteantud juhistele. 2. Tegutseb loomadega töötamisel tööohutusnõudeid järgides ning ennetab vigastusi endale, loomale ja teistele.	

C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	11-11112025-3.1/5k
2. Kutsestandardi koostajad	Aive Kupp, Järvamaa Kutsehariduskeskus Hedi Peetsu, Eesti Veterinaarassistentide Ühing Helen Valk, OÜ Lemmikloomateenused, Eesti Loomaarstide Koda Henri Siimon, Mobivet OÜ Kadri Luhter, Järvamaa Kutsehariduskeskus Kaisa Vahtmäe, Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda Liisa Siimon, Anivita OÜ Priit Koppel, Eesti Loomaarstide Koda, Kose Loomakliinik, OÜ Omad Vetid Tiina Toomet, OÜ Tiina Toomet Kliinik Toomas Tiirats, Eesti Maaülikool Ulvi Martin, Järvamaa Kutsehariduskeskus, Saare Tallid OÜ
3. Kutsestandardi kinnitaja	Toiduainetööstuse ja Põllumajanduse Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	34
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	11.11.2025
6. Kutsestandard kehtib kuni	10.11.2030
7. Kutsestandardi versiooni number	5

8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	5164 Lemmikloomade hooldajad
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	4
C.2 Kutsenimetuse võõrkeeles	
Inglise keeles	Veterinary Assistant, level 4
Inglise keeles	veterinary nurse
C.3 Lisad	
Lisa 1 Digipädevuste enesehindamise skaala	